

Suomi-Ranska Yhdistysten Liiton jäsenlehti 2-2012
Bulletin de la Fédération des Associations Franco-Finlandaises

FRAN-SU

TV5MONDE,
la première chaine généraliste mondiale
en français sous-titrée en anglais.

TV5MONDE est disponible via cable, satellite et adsl.

UN MONDE, DES MONDES,
TV5MONDE

Mitä uutta yliopistolla?

Viime aikoina yliopistomaailma on käynyt läpi monia uudistuksia ja muutoksia; yliopistolaki on muuttunut, virrat ovat muuttuneet tehtäviksi, vanhat laitokset on yhdistetty suurlaitoksiksi ja oppiaineen nimikin on saattanut vaihtua esimerkiksi romaanisesta filologiasta ranskalaiseksi filologiaksi. Niukentuneet taloudelliset resurssit ovat tehneet elämästä ahtaampaa. Entäpä sitten opiskelun sisältö ja opettaminen tai kielten opiskelu sinänsä? Mitä uutta kuuluu tänä päivänä ranskan opintoihin Helsingin yliopistossa?

Ranskaa lukemaan pyrki taas tänä vuonna runsaat sata valintakokeeseen osallistunutta hakijaa, joista 38 tuli hyväksytyksi. Ranskan kielen suosio on ollut melko tasaista jo pidemmän aikaa. Suuntautuipa untuvikko kääntäjäksi, opettajaksi tai yleiseksi ranskan kielen ja kulttuurin asiantuntijaksi, hänellä on ensimmäisenä opiskeluvuonna suoritettavanaan ranskan kielen perusopinnot. Tämän jälkeen alkaa opiskelijoidemme eriytyminen eri suuntautumisvaihtoehtoihin. Suurlaitosten luominen on aikaan-

saanut synergiaa kieliaineiden kesken: yleiset teoreettiset peruskurssit tai jonkin tietyn teorian tai lähestymistavan erikoiskursseja järjestetään enenevässä määrin yhteistyössä muiden kieliaineiden kesken. Myös monikielisyys on tullut mukaan opetukseen ja niinpä esimerkiksi oikeusalan tai EU-tekstien kääntämisen kurssuja järjestetään yhteistyössä useamman kieliaineen kesken.

Kaiken kaikkiaan yhteisöllisyys on päivän sana niin opetuksen, tutkimuksen kuin opiskelijankin näkökulmasta. Perinteinen yksin pakertava tutkija kammiossaan kuuluu auttamatta menneisyyteen. On oltava verkottunut, on kuuluttava tutkimusryhmään, mieluusti kansainväliseen sellaiseen. Myös opiskelussa näkyy uudenlainen yhdessä tekeminen; jopa oppinäytteensä voi tehdä parityönä toisen opiskelijan kanssa. Kansainvälisyyden merkitys näkyy erilaisten kansainvälisten vaihtosopimusten runsaudessa, ja moni lähteekin ulkomaille vaihtoon kokonaiseksi lukuvuodeksi. Kytköstä opintojen ja työmarkkinoiden välillä on pyritty vahvistamaan paitsi tarkistamalla tutkintojen sisältöä, mutta myös tarjoamalla tietoa oman alan sijoitumismahdollisuuksista.

Harva asia on lopultakin säästynyt muutoksilta yliopistossa. Mutta niin ranskan kielestä, kirjallisuudesta kuin akateemisestakin maailmastakin löytyy myös perinteitä, joiden soisi säilyvän. Uuden uljaan Kaisa-kirjaston läheisyydessä jököttää yhä paikoillaan Kansalliskirjasto – eläköön! ◆

Metsätalossa 27.9.2012

ULLA TUOMARLA

Haluatko Ranskaan – opas netissä

Suomi-Ranska yhdistysten liiton nuorisotoimikunnan päivitetty opas Haluatko Ranskaan on luettavissa osoitteessa www.suomi-ranska.com.

Opas sisältää käytännön tietoa mm. työskentelystä, koulunkäynnistä, kielikursseista, matkustamisesta, asumisesta jne.

Oppaassa on myös runsaasti hyödyllisiä osoitteita ja yhteystietoja.

Uutta oppaassa on osasto Ranska Suomessa.

Lukijalle	3
Kalenteri 2012-2013	5
Ajankohtaista	6
Juhani Härmä kunniajäseneksi	7
65 vuotta yhdistyksen perustamisesta	8
Sisar Helvi, Turun ranskalaisen seuran aktiivijäsen	11
Armas J. Pullan ilta Turun cerclessä	12
Tarmo Kunnas 70 vuotta	13
Mirja Bolgár 85 vuotta	14
Lahden Ranskalais-Suomalainen Yhdistys ry 60 vuotta	15
Kurkistuksia Rovaniemen Cerclen toimintaan	16
Yyteri pour tous!	17
Le château de Bonga	18
Helene Schjerfbeck à l'honneur à l'Ateneum	19
Polku ranskalaisen taiteen ja suomalaisen todellisuuden välissä	21
Vår resa till Paris	22
Vilho Kallioinen in memoriam	24
Annikki Suni in memoriam	25
Auni Montonen-Koeberlé in memoriam	26
Suomalaisten suhde luontoon teki vaikutuksen	28
Jeanne d'Arcin Ranska. Muistoja jäsenmatkalta 2012	
Polynésiens et Indiens -kirjatilaus	30

JULKAISIJA SUOMI-RANSKA YHDISTYSTEN LIITTO RY.
PÄÄTOIMITTAJA LIISA PEAKE.
PAINOS 1 700 KPL
PAINOPIIKKA PAINOMERKKI OY, HELSINKI 2012.
KANNEN KUVAT Riitta Nelimarkan valokuvavedossarjasta
SEVEN BROTHERS B.A.C.K. TO PARIS (etukansi)
ja maalauksia (takakansi).

SUOMI-RANSKA YHDISTYSTEN LIITTO RY, RAUMANTIE 4, 00350 HELSINKI.
 TOIMISTO AVOINNA MA-TO KLO 11-15. TÉL. +358 9 561 1411.
 e-mail: sryl@suomi-ranska.com, <http://www.suomi-ranska.com>.

JOULUKUU 2012

- **ti 11.12. klo 18 Club Lyon: Viinin ja ruuan harmonia.** Wine Gentleman *Hannu Noschis* ja Mme *Sirpa Bonsdorff* johdattelevat meidät valitsemaan oikein ateriamme juomat. Testaamme viinin ja ruuan harmoniaa Lyonin keittiön loitimalla ranskalaisella joulujouluaterialla. Menu 60/65 €. Ilmoittautumiset Ravintola Lyon 09-408 131 tai ravintola.lyon@kolumbus.fi

TAMMIKUU 2013

- **Club Lyon klo 18** (päivä vahvistamatta): **Renessanssijan ruoka.** FM *Jarmo Kehusmaa*.

MAALISKUU 2013

Frankofonia juhlii!

- **la 16.3. klo 19 CHANSON – konsertti**, Ravintola Lyon. *Laurent Ribaud* tulkitsee klassisia ja uudempia chansoneja. Kiertue Suomessa 12.–24.3.2013.

Laurent Ribaud laulaa Porvoon Paatimolla maalisukuussa 2012

- **ke 20.3. klo 17.30 alk. Frankofonia-messut** kulttuurikeskus Caisassa Helsingissä.

HUHTIKUU 2013

- **ti 23.4. klo 18 Club Lyon: Kirjan ja ruusun päivä.** Vieraana chick lit –genren edustaja, taiteilijanimeä käyttävä *Maria Rocher*, jonka romanttinen esikoisteos *”Enchanté. Hauska rakastua”* (2012) kertoo päähenkilönsä rakkaudenkaipuusta, shoppailusta ja sinkoilusta seikkailusta toiseen Pariisiin vilkkaassa sykkeessä. Näin *Maria Rocher* kuvaa esikoisteoksensa syntyä: ”Rakkaudesta Pariisiin syntyi esikoisteokseni *Enchanté. Hauska rakastua!* Haluan jakaa kanssanne oman kirjani päähenkilön, Veran Pariisin, jossa ruoka, viini ja muoti näyttelevät suurta osaa. Ranskalaista rakkautta unohtamatta. Annetaan Pariisiin vietellä meidät jokaisen! Ranska teemana kuuluu muutenkin läheisesti elämääni, sillä olen Ranskan 1600-luvun Pariisin naiseen keskittynyt historian jatko-opiskelija, joka rakastaa historian vahvojen naisten lisäksi itsekkin elämää ja sen pieniä nautintoja”.

TOUKOKUU 2013

- **PATRICIA KAASIN ”KAAS CHANTE PIAF” -KIERTUE SUOMESSA 1.-5.5.2013**

Ranskan lumoavin laulajatar *Patricia Kaas* on luomassa parhaillaan liveshow'ta kunnioittaakseen ”Pariisin varpusen”, Edith Piafin, muistoa. Piafin kuolemasta tulee ensi vuonna kuluneeksi 50 vuotta. Kaas tulkitsee Piafin tunnetuimpia klassikoita hieman modernimpina sovituksina. Suomeen kiertue ehtii keväällä, ja Suomen-osuus käynnistyy Turun Logomosta vapunpäivänä, **keskiviikkona 1. toukokuuta**. Helsingin Finlandia-talossa Kaas konsertoi kahtena iltana peräkkäin, **torstaina 2. ja perjantaina 3. toukokuuta**. Suomen-kiertue saa päätöksensä sunnuntaina **5. toukokuuta** Tampere-talossa.

- **Club Lyon klo 18** (päivä vahvistamatta): **Akvitanian ruokaperinne.** Pehdymme jäsenmatkamme kohdealueen keittiöön FM *Pirkko Saikkosen* johdolla.

SYYSKUU 2013

- **16.9. – 23.9.2013: JÄSENMATKA Atlantin rannikolle: Bordeaux, La Rochelle, Arcachon, Saint-Jean-de-Luz.** Erikoisasiantuntijana prof. *Tarmo Kunnas*. Tarkempi ohjelma valmistuu myöhemmin.

Syysliittokokous Helsingissä 13.10.2012

Suomi-Ranska yhdistysten liiton syysliittokokous järjestettiin Ranskan instituutissa Kaapelitehtaalla lauantaina 13.10.2012. Instituutin johtaja, kulttuurineuvos **Georges Diener** toivotti kokousväen tervetulleiksi ja kertoi instituutin toiminnasta. Kieliasianattasea **David Maguet** valotti omaa työnsarkaansa ja yhteistyökumpaneitaan Suomessa.

Liittokokouksen puheenjohtajana toimi **Martti Hyvönen** (Lääkäriseura Cocyx) ja sihteerinä **Liisa Peake**. Kokous valitsi liittohallitukseen erovuorossa olleen **Päivi Saarijärven** (Seinäjoen Suomi-Ranska yhdistys) uudelle kolmivuotiskaudelle. Hallituspaikoistaan luopuneiden **Hilkka Kotilaisen** ja **Sanna Jääskeläisen** tilalle valittiin **Jorma Tirri** (Cercle Francais de Pori) ja **Liisa Sarvi** (Kuopion Suomi-Ranska yhdistys). Muut liittohallituksen jäsenet ovat **Bo Göran Eriksson**, **Aili Piironen** (Etelä-Karjalan Suomi-Ranska yhdistys), **Therese Almén** (Suomen Ranskanopettajien yhdistys), **Jarmo Kehusmaa** (Cercle Français de Turku), **Arja Koski** (Hämeenlinnan ranskalais-suomalainen yhdistys), **Marina Nyholm** (Cercle franco-finlandais de Borgå/Porvoo) ja **Ulla Tuomarla** (Helsingin yliopisto, ranskan kieli).

Liittohallituksen puheenjohtajaksi valittiin uudelleen **Bo Göran Eriksson** ja varapuheenjohtajaksi **Aili Piironen**. Liittokokouksen puheenjohtajana jatkaa **Martti Hyvönen** (Cocyx ry) ja varapuheenjohtajana **Minna Varila** (Cercle franco-finlandais de Helsinki ry). Puheenjohtajien kausi on yksi vuosi.

Liiton henkilöjäsenten edustajat valitaan kolmen vuoden välein. Liittokokousta edeltäneessä henkilöjäsenten vaalissa varsinaisiksi jäseniksi valittiin **Claude Anttila**, **Marjatta Helander**, **Tuulikki Leiste**, **Irene Mäkipää**, **Rose-Marie Peake** ja **Leena Piattier** ja varajäseniksi **Marjatta Maijala**, **Lea Nousiainen**, **Eva Paajanen**, **Osmo Pekonen**, **Nora Rutanen-Couavoux** ja **Sonja Tukio-Kettunen**.

Liittokokous vahvisti v. 2013 toimintasuunnitelman ja talousarvion. Jäsenmaksuja päätettiin korottaa siten, että liiton henkilöjäsenmaksu on 30 € (ennen 25 €), päällekkäisjäsenmaksu 20 € (ennen 15 €) ja perhejäsenmaksu 40 € (ennen 35 €). Jäsenyhdistysten ja opiskelijoiden jäsenmaksut jäivät ennalleen.

Liittokokous päätti yksimielisesti kutsua liiton kunniajäseniksi professori **Juhani Härmän** ja professori **Tarmo Kunnaksen**. Liiton muut kunniajäsenet ovat kanslianeuvos **Sinikka Mertano**, lehtori **Terttu Rastas** ja professori **Carl Öhman**.

65-vuotisjuhla

Suomi-Ranska yhdistysten liitto, ent. Suomi-Ranska yhdistys, juhli liittokokouspäivän iltana toiminnassa 65-vuotisjuhlia ravintola Lyonissa. Juhlan teemana oli pitkään yhdistyksen hallituksessa 1970-luvulla toiminut kirjailija, kolumnisti,

piirtäjä ja kulinaristi **Armas J. Pulla**. Illan ohjelmassa oli pakina Armas J. Pullasta, yhdistyksen menneisyyttä ja nykyisyyttä valottava juhlapuhe sekä prof. Härmän kutsuminen kunniajäseneksi (prof. Kunnas oli matkan vuoksi estynyt saapumasta juhlaan).

Juhlissa kuultiin myös spontaani puheenvuoro. Illan kruunasi Armas J. Pullan mielty mysten mukaan suunniteltu juhlaillallinen juomineen. Tilaisuuteen osallistui 42 liiton jäsentä.

Juhani Härmä kunniajäseneksi

Juhani Härmä kutsutaan liiton kunniajäseneksi. Kutsujina puheenjohtaja Martti Hyvönen ja pääsihteeri Liisa Peake.

Ravintola Lyonissa järjestettiin 13.10.2012 Ranska -illanvietto 65 vuotta toimineen SRYL:n kunniaksi. Samana päivänä pidetyssä liiton syyskokouksessa vahvistettiin päätös kutsua professorit Juhani Härmä ja Tarmo Kunnas SRYL:n kunniajäseniksi. Liittokokouksen puheenjohtaja Martti Hyvönen luonnehti kutsupuheessaan kulturellin Juhani Härmän vaiheita.

Juhani Härmä on toiminut **vuosia luottamustehtävissä**. Suomi-Ranska Yhdistyksessä, sittemmin Suomi-Ranska Yhdistysten Liitossa, 1980-luvulla varatilintarkastajana, SRY:n hallituksen jäsenenä 1985 lähtien ja hallituksen puheenjohtajana 1997–2005, jona aikana yhdistys muutettiin liitoksi. Neuvottelukunnan jäsen hän on 2005 lähtien. Suomen Ranskan

instituutin säätiössä Härmä on valtuuskunnan jäsen 1984 lähtien, hallituksen jäsen vuodesta 2002 ja varapuheenjohtaja 2012 alkaen.

Juhani Härmä on edennyt pitkälle **opillisella uralla**. Hän oli Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun alkuvaiheen oppilaita. SRY:n järjestämässä Alliance Françaisen ainekirjoituskilpailussa hän saavutti päävoiton eli viikon matkan Pariisiin vuonna 1967. Juhani oli koulun ensimmäinen kuuden laudaturin ylioppilas 1968. Siteet kouluun ovat pysyneet, hän on edelleenkin SRYL:n edustajana koulun johtokunnassa ja ranskalaisen koulun Senioreiden hallituksen jäsen.

Juhani Härmä on Helsingin Yliopiston romaanisen filologian, erityisesti ranskan kielen professori

vuodesta 1998, mutta tutkijana ja dosenttina hän toimi jo väitelttyään 1979 lähtien. Härmä on kirjoittanut artikkeleita erityisesti kielen rakenteen tutkimuksesta, hänen pääalansa on kontrastiivinen kielentutkimus, eri kielten vertailu siis. Hän on tutkinut mm. ranskan ja suomen puhuttelukäytänteitä. Härmä toimi Suomen kielen ja kulttuurin vierailevana professorina Pariisissa 1991–94. 2009 julkaistiin tieteellinen juhlaKirja ”Du côté des langues romanes. Mélanges en l’honneur de Juhani Härmä”.

Personnage un peu mystérieux. Kadulla ja tilaisuuksissa kohdattaessa Juhani aina tervehti kohteliaana herrasmiehenä, hieman pidättyväisenä vailla latinalaisiin usein, ehkä väärin perustein, liitettyä elehtimistä ja puhelaisuutta. Lähelle päässeiden kanssa hän on vallan oiva seuramies. Salaperäinen löydös on ollut, että JH on Goscinnyn ja Morrisin kanssa mainittu Lucky Luke sarjakuvakirjoissa, mutta SRYL:n piirissä emme tiedä tarkalleen missä muodossa.

Professori Juhani Härmän ystävät SRYL:n hallituksessa, liittokokouksessa ja 65 -vuotisillanvietossa ovat ylpeitä ja iloisia saadessaan hänet merkittävänä ranskalais-suomalaisen kulttuurin persoonana liittomme kunniajäseneksi. ◆

.....
MARTTI HYVÖNEN

65 vuotta yhdistyksen perustamisesta

Artikkeli perustuu liiton 65-vuotisjuhlissa Helsingissä

13.10.2012 pidettyyn juhlapuheeseen

Suomi-Ranska yhdistysten liiton edeltäjä, Suomi-Ranska yhdistys, perustettiin 21 päivänä toukokuuta 1947. Kulttuurivaihtoa oli toki harjoitettu pitkään Suomen ja Ranskan välillä, mutta kanssakäyminen oli hiipunut maailmansodan melskeissä.

Yhdistyksen perustaminen tapahtui niin sanottujen vaaran vuosien ollessa vaarallisimmillaan. Suomi oli Neuvostoliiton hallitseman valvontakomission tiukassa otteessa. Neuvostoliitto oli lujittamassa asemaansa itäisessä Euroopassa, ja rautaesirippuiden ja lännen välillä alkoi olla yhä brutaalimmin paikallaan. Katkenneiden kulttuurisuhteiden uudelleenvirtäminen ja taloudellisen kanssakäymisen edistäminen olivat toki tärkeitä virikkeitä suomalais-ranskalaiselle yhteistyölle, mutta ottaen huomioon olosuhteet uskon, että takana oli myös ns. poliittinen markkeeraus. Haluttiin taholtamme kaikin tavoin hakea ystävyyttä Ranskan kanssa. Kuuluihan Ranska maailmansodan voittajavaltioihin, minkä lisäksi maa oli yksi ”neljästä suuresta” eli jäseninä suurvaltakollektiivissa, jonka käsissä maanosamme kohtalo oli. Olimme kovassa puristuksessa, mutta kanavat länteen oli pidettävä auki.

Suomi-Ranska yhdistyksen ensimmäisen hallituksen kokoonpano heijastaa sitä arvoa, mitä sodanjälkeisessä Suomessa annettiin hyvien suhteiden kehittämiseksi Ranskan kanssa. Koostumukseltaan hallitus oli arvovaltainen ja poliittiselta kirjoiltaan laaja. Puheenjohtajana toimi Suomen pankin pääjohtaja Sakari Tuomioja.

Mielenkiintoinen yksityiskohta on, että myös hänen anoppinsa, Yleisradion pääjohtaja Hella Wuolijoki oli yhdistyksen hallituksessa mukana.

Hallituksen muista jäsenistä haluaisin nostaa yhden nimen ylitse muiden: Eero Snellmanin.

Nimenomaan Eero Snellmanin aloitteesta syntyi hanke, joka johti yhdistyksen perustamiseen. Hän toimi käynnistävänä voimana. Hän on siis myös nykyisen liittomme ”spiritus rector”.

Eero Snellman on kansakunnan historiassa monella tavalla merkittävä hahmo. Vuonna 1890 syntynyt Snellman oli suuren Johan Vilhelmin pojanpoika. Hänellä oli nuoruudessaan taiteellisia taipumuksia - kuten muuten myös J.V.:llä - ja harkitsi uraa musiikkiin, arkkitehtuuriin tai taiteen pariin päätyen lopulta kuvataiteeseen. Valitsemalla urallaan hänellä ei ollut mitään taiteilijalle ominaista ”Sturm und Drang”-kautta, vaan oli jo nuorena ikään kuin ”valmis”. Snellmanin ystäväpiiriin kuuluivat varhain Akseli Gallen-Kallela, Pekka Halonen, Antti Favén, Eero Järnefelt ja monet muut. Hän sulautui alusta pitäen luontevasti yhteiskuntamme eliittiin.

Snellman erikoistui muotokuva-maalaukseen ja kuului pian tämän genren eturivin taiteilijoihin. Hänen pensselistään ovat muotokuvat presidentti Lauri Relanderista, K.J. ja Ester Ståhlbergistä, J.K. ja Alli Paasikivestä sekä Gustaf Mannerheimistä samoin kuin monesta muusta politiikan, elinkeinoelämän ja puolustusvoimien johtohahmosta.

Hänen tunnetuin taiteellinen luomuksensa on kuitenkin hieman toisenlainen. Se on Suomen siniristilippu. Sisällissodan aikana Snellman toimi yhdessä Bruno Tuukkanen kanssa valtion sotilaspuikuyksikössä, jonka johtaja oli Akseli Gallen-Kallela. Herrat Snellman ja Tuukkanen saattoivat lopulliseen muotoonsa Akselin tupakka-askin kanteen raapustaman luonnoksen lipuksi. Legendan mukaan Gallen-Kallelan luonnoksessa värit olisivat olleet toisenlaisessa järjestyksessä – sininen pohja ja valkoinen risti - mutta nuoret apulaiset muuttivat omavaltaisesti värityksen siihen muotoon missä se edelleen on.

Eero Snellman rakasti Ranskaa. Hän oli useaan otteeseen opiskellut maassa, hänellä oli lukuisia ranskalaisia kontakteja ja hänestä jopa sanottiin, että hän oli saanut ”gallialaisen hionnan”. Hän ei myöskään ollut mikään epäkäytännöllinen taiteilijaboheemi, vaan toiminnan mies, kosmopoliitti ja maailmanmies sekä hyvä organisaattori. Niinpä hän toimi Pariisin maailmannäyttelyssä vuonna 1937 Suomen osaston pääkomissaarina.

Kohtalon oikusta olemme hiljattain muuttaneet siihen asuintaloon, jossa Snellman perheineen vietti suurimman osan aktiivi-elämästään, Lutherinkatu 14 Helsingin Töölössä. Talossa on itse asiassa lapsuudenkotini. Isoisäni perhe ja Snellmanit muuttivat taloon jo vuonna 1926, kun se valmistui. Valitettavasti minulla ei ole muistikuvaa Eero Snellmanista – hän kuoli vuonna 1951 – mutta kyllä

hänen vaimostaan, keramiikkataiteilija Greta Jäderholm-Snellmanista ja hänen tyttärestään, nykyään Espanjassa asuvasta Christinasta, taiteilija hänkin.

Eero Snellman oli edelläkävijä myös, kun hän vuonna 1947 esitti ajatuksen, että Pariisiin olisi perustettava taiteilijakoti ulkomaisia taiteilijoita varten. Esikuvana oli Helsingissä toimiva Lallukka-koti, jonka hallituksen puheenjohtajana Snellman toimi. Projektin toteutui kuin toteutuikin vuonna 1965, kun Cité des Arts näki päivänvalon.

Eero Snellmanin esimerkki velvoittaa edelleen. Hänen elämäntyönsä osoittaa hyvin, miten monella tavalla Suomen ja Ranskan välisiä suhteita voi edistää ja myös miten sinnikäs työ tuottaa konkreettisia tuloksia.

Merkkipäivänämme on tietenkin paikallaan katsoa myös eteenpäin. Mikä on liittomme tila, mitkä ovat tulevaisuudennäkymät?

Tänään SRYL:n asema on varsin vankka. Meillä on 28 jäsenyhdistystä ja noin 4 000 henkilöjäsentä. Olemme yksi suurimpia maamme yli sadasta ystävyysseurasta. Vuonna 2011 valti-onavustusta hakeneita ystävyysseuroja oli 46, ja niillä oli yhteensä lähes 100 000 henkilöjäsentä. Osuutemme tästä on siis neljä prosenttia..

Tärkeämpää kuin kylmät numerotiedot on kuitenkin toiminnan laatu ja sisältö.

Olen itse tuore tulokas suomalais-ranskalaisen ystävyystoiminnan piiriin. Olen lyhyen toimikauteni aikana pyrkinyt paneutumaan toiminnan eri aspekteihin. Olen tutustunut suomalais-ranskalaisen ystävyystoiminnan kiehtovaan, jo 1800-luvun alussa alkaneeseen historiaan. Olen pyrkinyt osallistumaan mahdollisimman moneen aiheeseen liittyvään tapahtumaan. Olen vierailut kentällä, ei pelkästään Helsingissä, vaan myös Kuopiossa, Turussa, Porvoossa ja Lahdessa. Ennen muuta olen yrittänyt

Liiton puheenjohtajat Bo Göran Eriksson (vas.) ja Martti Hyvönen (kesk.) neuvonpidossa Ranskan suurlähettilään Eric Lebédelin kanssa Lahden kaupungintalolla 28.4.2012.

solmia suhteita kaikkiin niihin ihmisiin, jotka pyyteettömästi ja innokkaasti eri puolella Suomea tekevät työtä liittomme ja sen jäsenyhdistysten tavoitteiden toteuttamiseksi. Hehän ovat ranskan kielen ja ranskalaisuuden todelliset ystävät maassamme.

Olen näkemästäni ja havaitsemastani muodostanut itselleni hyvin myönteisen kuvan toimintamme laadusta ja sisällöstä. Olemme monipuolisia: aktiviteettien kirjo ulottuu Seinäjoen yhdistyksen jokakeväisestä ”Seine-joki” -risteilystä viininmaistaisineen aina Porvoon yhdistyksen säännöllisiin etana-illallisiin. Toiminta on myös laadukasta: paikallisesti jaetaan stipendejä ranskaa lukeville koululaisille, kulttuuri-tapahtumat ovat harvinaisen korkeatasoisia, jäsenmatkat Ranskan eri alueisiin ovat olleet erinomaisen antoisia.

Joten tulevaisuus näyttää hyvin valoisalta. Mutta ilman varjoja se ei ole.

Vakava haaste on kysymys ranskan kielen asemasta Suomen kouluissa. Jotta meillä olisi laaja kosketuspinta

ranskan kieleen ja frankofoniaan yleensä, täytyy huolehtia siitä, että perusopetuksessa ja lukioissa on riittävän laaja joukko ranskaa opiskelevia nuoria. Jos tämä pohja kapenee, elävä kosketus ranskan kieleen surkastuu vääjäämättä.

Valitettavasti näin näyttää viime vuosina käyneen. Kansallisen koulupolitiikan tavoitteena on toki sekä laajan että monipuolisen kielitaitovarrannon varmistaminen. Kehitys on kuitenkin kulkenut päinvastaiseen suuntaan.

Otan tästä vain yhden esimerkin: kaksikymmentä vuotta sitten 3 624 abia kirjoitti lyhyen ranskan, kymmenen vuotta sitten vielä 3 283, mutta viime vuonna vain 1 255. Pudotus on hälyttävä. Tähän on monia syitä, enkä halua ryhtyä ruotimaan koulutuspolitiikkamme kaikkia sokkeloita. Yhteen asiaan haluaisin kuitenkin puuttua.

Helsingin Sanomien Nyt-liitteessä oli muutama viikko sitten kirjoitus, jossa varsin korkeassa asemassa oleva lehtimies julisti kantanaan, että kielten

*SRYL:n 65-vuotisjublayleisöä
vasemmalta oikealle: Hanna Heikkilä,
Anja-Liisa Alanko, Sinikka Ritoranta,
Jaana Vuorinen, Timo Alanko ja
Therese Almén.*

opiskelu on ajanhukkaa. Kielitaito korvattavissa Googlen käännösohjelmilla. Englanninkielen taito riittäisi.

En tiedä missä määrin näkemys ilmentää laajemmalle levinneitä kantoja, mutta jos näin on, tilanne on huolestuttava.

Onneksi suurimman jäsenyhdistyksemme, Suomen ranskanopettajain yhdistyksen puheenjohtaja Sanna Karppanen kirjoitti kipakan vastineen.

Siinä hän lausuu, että on ylimielistä väittää, että viestintä- ja kulttuuritaitojen opiskeleminen ja harjoittaminen eivät ole hyödyksi monikulttuurisessa ja globalisoituvassa maailmassa. Kieltenopetuksen tavoitteena on ”omaa ja muita kulttuureja arvostava avarakatseinen kielenkäyttäjä”.

Juuri näitä ihanteita Eero Snellman aikoinaan henkilöi! Oman liittomme perimmäisiä pyrkimyksiä tuskin voisi paremmalla tavalla muotoilla. Vieraan kielen hallitseminen on aina silta toiseen kulttuuriin. Kielitaito avaa laajan ja monipuolisen kulttuurisen pannaan, jota mikään Google-käännös tai ”home-cooked English” ei pysty korvaamaan Sopii hartaasti toivoa, että valtakunnallisessa koulupolitiikassa noudatetaan Sanna Karppasen mainitsemia periaatteita ranskan ja muiden ns. B-kielten osalta. ◆

BO GÖRAN ERIKSSON
SUOMI-RANSKA YHDISTYSTEN LIITON
HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

*Le 65ème anniversaire de la Fédération
des Associations Franco-Finlandaises*

Ça s'arrose!

M E N U à la Pulla

*POTAGE AU POTIRON
Kurpitsakeittoa*

*CARRÉ D'AGNEAU, JARRET D'AGNEAU
CHANTERELLES À LA BRILLAT-SAVARIN
POMMES DUCHESSE*

*Karitsankareeta, karitsanpotkaa
Herttuattaren perunaa, keltavahveroita*

*POIRE FAÇON BELLE HÉLÈNE
Päärynää Belle-Hélènen tapaan*

Café

V I N S

Cremant d'Alsace, Domaine Laurent Vogt

*Les Moniales 2010, Antoine Oglier
Côtes du Rhône Villages*

Le 13 octobre 2012

LYON
RAVINTOLA • RESTAURANT

Sisar Helvi, Turun ranskalaisen seuran aktiivijäsen

- Sisar Helvi, miten isäsi, kirjailija **Armas J. Pullan** Ranskan harrastus näkyi kotona ?

- Hän piti perheen syrjässä harrastuksestaan ja kirjoittamisestaan. Isän tultua kotiin äiti pyysi meitä lapsia olemaan hiljaa, jotta hän saisi työrauhan. Meillä oli porttikielto isän työhuoneeseen, siellä sai olla vain kissa. Kirjoittaminen oli isälle harrastustoimintaa, hänhän oli päivätöissä. Isä kävi joka vuosi Ranskassa huhti - toukokuussa, hän piti kesälomansa silloin. Pariisiin bouquinisteilta hän hankki aineistoa kirjoihinsa. Olin neljäkesäinen, kun aloitin Aurorankadun ranskalaisessa lastentarhassa, sen jälkeen siirryin Kaivopuistossa toimineeseen ranskalaiseen kouluun, *École élémentaire française*'iin. Meitä lapsia oli neljä. Äiti oli kotirouva ja hän ei olisi halunnut, että menen ranskalaiseen kouluun. Isä seurasi hyvin tarkkaan kielenkäyttöäni, hän ei hyväksynyt että puhun Helsingin slangia. Isä ei ollut ollenkaan boheemi eikä hän oikein ymmärtänyt lapsiaan.

- Miten päädyit ensimmäisen kerran Ranskaan ?

- Yhdeksän kesäisenä, 60 vuotta sitten, Suomen olympiavuonna 1952, kesäkuussa, jolloin olympialaiset alkoivat. Isä lähetti minut kuukaudeksi Asnières'n dominikaanisarten pitämään luostarikouluun. Isällä oli katolisia tuttuja Helsingissä, hän tunsu mm. dominikaanipappi , isä **Lemairen**, joka ensi kesänä täyttää 90- vuotta ja on erinomaisessa kunnossa. Matkustin Ranskaan Suomen

Sisar Helvi Pulla ja haastattelija Jarmo Kebusmaa Cindy-laivalla Turussa.

turistiauto Oy:n bussilla, jonka omistaja oli äitini serkku. Bussissa oli autoemäntä, jonka äiti ja isä tunsivat ja joka huolehti minusta. Minä olin isän tyttö ja juuri minun hän halusi käyvän ranskalaista koulua ja lähetti sitten minut Ranskaan. Luostarikoulussa sisaret hemmottelivat minut pilalle. Muistan, kuinka kesä oli silloin kuuma ja sisaret juottivat meille lapsille öisin lämmintä teetä. Siitä opin, ettei pidä juoda kylmiä juomia helteellä. Sieltä dominikaanisarten luostarikoulusta lähti kutsumukseni.

- Kuulut **Les Soeurs de Reuilly:n** protestanttiseen diakonissayhteisöön, kuinka päädyit sinne ?

- Kävin oppikoulua viisi luokkaa ja löysin kirkon jo nuorena. Opiskelin nuorisonohjaajaksi ja sain töitä Harjavallan seurakunnasta. Tämän jälkeen vietin Ranskassa, Nîmes'issä, vuoden, työskentelin protestanttisessa lastenkodissa vapaaehtoistyöntekijänä. Tämän jälkeen palasin Suomeen ja suoritin Järvenpään seurakuntaopistossa

diakoniaopinnot. Sitten läksin taas Ranskaan, Charentes-Maritimessa oli kehitysvammaisten lasten lastenkoti. Toimin siellä vapaaehtoisena vuoden ajan. Sain kuulla, että Royanin kaupungissa oli reformoidussa seurakunnassa seurakunta-assistentin paikka vapaana, sain sen paikan ja toimin siinä tehtävässä kaksi vuotta, kunnes se lakkautettiin. Palasin Suomeen ja toimin mm. Lemu-Askaisissa, Askolassa ja Hangossa. Vuonna 1982 syyskuun 1. päivä läksin taas Ranskaan, nyt tuohon Versaillesissa toimivaan sisaryhteisöön. 12.7. 2011 palasin jälleen Suomeen. Turussa osallistun tuomio-kirkkoseurakunnassa kaikenlaisen vapaaehtoistyöhön. Teen myös sairaalasielunhoitajatyötä Karinakodissa kahtena päivänä viikossa. Vuosina 2000 – 2005, syksystä syksyyn, tein Pariisissa luterilaisessa seurakunnassa vapaaehtoisena sielunhoitotyötä, tein mm. kotikäyntejä perheissä. Päätyöni oli kuitenkin toimia priorimme sihteerinä. Syksystä 2005 kesäkuun loppuun 2011 toimin Courbevoie'n sairaalassa palkattuna vastaavana

sielunhoitotyöntekijänä. Pariisissa asuin kuitenkin vasta vuodesta 2006 alkaen, kävin siis Versailles’ista käsin yhden vuoden Courbevoie’n sairaalassa töissä, kunnes sitten tajuttiin, että on parempi, että teen tuota sairaalasielunhoitajatyötä asuen meidän Pariisiin pienryhmässä, meitä oli siinä fraternitéssä neljä sisarta. Aion vielä Turun jälkeen palata Versailles’n sisaryhteisöön. Meitä sisaria on kaiken kaikkiaan 65, jotkut tosin diasporassa, joten siellä itse pääpaikassa luostarissa meitä on kolmisenkymmentä.

- Mitä muuta vapaaehtoistyön ohella teet Turussa?

- Turussa olen iloinen mm. Cercle-harrastuksesta !

- Vielä isästäsi. Isäsi kirjoitti hyvin paljon artikkeleita ja kirjoja nimenomaan Ranskan ruokakulttuurista. Millainen Armas J. Pulla itse oli ruoanlaittajana?

- Isä teki tavallista suomalaista kotiruokaa. Eräs lapsuuteni ruokamuisto

on se, kun isä sanoi, etten pääse Ranskaan, jos en syö sipulikeittoa. Söin sitä sitten eräänkin kerran jopa kylmänä. ♦

Sisar Helvin haastattelu tehtiin Turussa Ravintolalaiva Cindyssä 11.8. 2012 hänen 70-vuotissyntymäpäivänsä kunniaksi.

.....
JARMO KEHUSMAA

Armas J. Pullan ilta Turun cerclessä

Turun Cercle vietti 6. 10. perinteistä syksyn ruokailtaansa Armas J. Pulla- teeman merkeissä.

Menyy koostui tämän kirjailija-kulinaristi-frankofiilin tuotannosta löytyvistä ranskalaisista resepteistä. Alkuruokana oli Sisar Helvi Pullan - joka oli kunniavieraana tilaisuudessa ja jonka 70- vuotissyntymäpäivää samalla juhlittiin - lempiruoka Versailles’n protestanttisessa nunnaluostarissa.

Menyy oli seuraavanlainen: kurpitsakeitto, rakuunatäyteinen kevätkananpoika riisitäyteisten tomaattien kera, Camembert- juusto, antillilainen banaanivanukas kahvimoussen kera, aterian päätteeksi Café Cointreau.

Ennen ruokien valmistamista ja nauttimista osallistujat kuultiin alustuksen illan teemaan aiheesta ”Armas J. Pullan artikkelit Alkoholi-politiikka- lehdessä vuosina 1953–1971”.

Menyyyn koosti ja alustuksen piti FM Jarmo Kehusmaa. ♦

Sisar Helvi Pulla on hyvän ruuan ja juoman ystävä.

Tarmo Kunnas 70 vuotta

Professori Tarmo Kunnas täytti 70 vuotta 16.10.2012.

Pääväsankarin lähisukulaiset ja ystävät kokoontuivat lauantaina 20. lokakuuta juhlistamaan merkkipäivää ravintola Lyoniin Helsinkiin. Paikat täyttyivät viimeistä pallia myöden niin Tarmon pyöräretkeläisistä kuin liiton jäsenmatkoilla mukana olleista. Tarmon vanavedessä polkien on Ranskaa katsastettu jo useiden vuosikymmenten ajan ja liiton bussimatkoja Tarmon erikoisasiantuntemuksessa on järjestetty vuodesta 1993. Alati kasvava Ranskan ystäväjoukko on seurannut Tarmoa mitä moninaisimpien uusien löytöjen äärelle Ranskan eri maakuntiin. Varsinkin sryl:lle Tarmon matkoista on muodostunut suorastaan "must" ja ne houkuttelevat jatkuvasti uusia ystäviä ranskalaisuuden pariin. Monivuotisen, ansiokkaan Ranska-toiminnan johdosta Suomi-Ranska yhdistysten liitto kutsui Tarmo Kunnaksen kunniajäsenekseen hänen kunniaksensa järjestetyssä syntymäpäiväjuhlassa 20.10.2012. Kutsun esitti liittohallituksen puheenjohtaja Bo Göran Eriksson.

Syntymäpäivätilaisuuden avasi pitkään Tarmon pyöräretkellä mukana ollut prof. Juha Pentikäinen, jonka avauspuheen vuoro "Tarmo Kunnas – legenda jo eläessään" seuraavassa. Juhlassa kuultiin myös monia muita mielenpainuvia puheenpuoroja Tarmolle.

Tarmo Kunnas - "Legenda jo eläessään"

"Elämäniloa Pariisissa". Mikäpä olisi sopivampi teema Tarmo Kunnaksen 70-vuotisjuhlaan. Se on hänen elämäkertomuksensa 1. osa, joka on ilmestynyt sekä suomeksi 2001 että ranskaksi. Kun professorimiehen

mietteet ja menot tuntee, tuo kirja on kaltaisensa kertomus. Siinä ovat monet meistäkin mainittu sen mukaan kun hänet olemme Pariisissa ja muualla Ranskassa kohdanneet vuodesta 1963.

Ravintola Lyonin tiloissa on 20. lokakuuta 2012 "Pidot Pariisissa".

Iloitaan yhdessä, koska elämäkertomuksen 2. osa varmasti ajallaan ilmestyy.

Tarmoa voi syystä sanoa "Legendaksi jo eläessään". Mikä on legenda?

Folkloristiikassa sana merkitsee "pyhimystarua". Lähtökohtana on kirkkolaitin legendum. Se taas oikeasti on "kokoelma pyhimystarinoita jumalanpalveluksissa tai pyhimysten muistopäivinä luettavaksi". Mutta mitä lukea? Verbin "legere" tarkempi merkitys on: "lukea, valita, poimia".

Kuinka tullaan pyhimykseksi? Se on julistus, jota sekä Idän että Lännen kirkoissa on edeltänyt pitkä prosessi. Siinä punnitaan ihmistä kahdella mittarilla: vita et miracula, elämä ja ihmeet. Siis millainen pyhimys Tarmo on? Hänen elämänsä on saavutuksia täynnä.

Tiedemiehenä hän on tunnettu usean alan monipuolisena hallitsijana: filosofia, kirjallisuus, kulttuurihistoria jne. Hän on ollut Sorbonnen professori, jonka elämäntyö tapahtui kahden maan kansalaisena, Pariisin Suomi-instituutin johtaja useassa jaksossa.

Vuosikymmenten elämäntyö tapahtui Suomen Ateenassa, Jyväskylän yliopistossa, mutta karismaattinen opettaja ja luennoitsija täytti luentosalit kautta maan ja Euroopan.

Syntymäpäiväsankari Tarmo Kunnas.

Ihmeisiin taas kuuluu, että Tarmo on urheiluperheen lapsi, itsekin urheilumies nuorena - esim. 184 sm korkeutta, 11.2. satasella - että 70-vuotiaana. Yli 30 Ranskan pyöräilyn organisaattori että polkija itsekin useimmiten vielä ilman vaihteita. Onhan sitä poljettu ja aina mietitty, etenkin alamässä, seuraavaa kirjaa, nyt Fasismien lumoa, Heideggeriä ja Eliadea. Niitä yhdessä pohtiessa on päästy mäen päälle ja laskea hurautamaan alas.

Usein on pohdittu pyhyiden olemusta, luennoitu Schwartzwaldin Todtaubergen - Heideggerin majan tuntumassa, Kuoleman vuorella.

Pohdimme nelikenttää: Himmel - Erde - die Göttlichen - die Sterblichen. Siinäpä ihmisen ikuinen ongelma: das Sein, oleminen sanoin ja käsittein, das Seiende, myytit sen takana. ◆

Kuinka kirjoittikaan

Weimarin vaeltaja Goethe:

"Katso tätä päivää, sillä se on elämä.

Sen lyhyessä hetkessä on koko totuus.

Siinä on koko olemassaolon todellisuus.

Kasvun riemu, toiminnan loisto, kauneuden kirkkaus".

JUHA PENTIKÄINEN

Mirja Bolgár 85 vuotta

Mirja Bolgárin persoonassa on henkilöityä suomalais-ranskalaisten kulttuuri- ja kirjallisuussubteiden kehitys puolen vuosisadan ajalta.

Mirja Bolgárin taustassa on karjalaisuutta ja suomalaista inkeriläisyyttä. Hän on suuri isänmaan ystävä ja samalla kosmopoliitti. Kansainvälisyys ei ole koskaan uhanut hänen suomalaista identiteettiään eikä repinyt häntä juuriltaan, vaikka hän väittääkin jossain teoksessaan, että kahden kulttuurin välillä eläminen merkitsee myös alituista ikävää. Hän on suomalainen, joka on hyvin avoin vieraille vaikutteille ja joka samalla säilyttää oman perinteensä hyvin luonnollisesti. Kirjailijana hän on samalla kertaa suomalaisen avoin ja rehellinen ja ranskalaisen kriittinen ja hillitty.

Mirja Bolgár kuului siihen pieneen nuorten suomalaisten etujoukkoon, joka pian toisen maailmansodan päättymisen jälkeen tuli eksistentiaalisistaan tunnettuun Pariisiin ja joka opiskeli siellä ryhtyäkseen sitten suomalais-ranskalaisen yhteistyön merkittäväksi rakentajaksi. Hän opiskeli aluksi Helsingin yliopistossa, mutta jatkoi opintojaan Sorbonnessa 1948 - myös Ecole des Hautes Etudesissä - suorittaen ranskan kieltä ulko-

Mirja Bolgár.

mailla opettavan opettajan diplomoin. Hän toimi sitten journalistina mm. Ranskan radion palveluksessa ja tuli 1950-luvun suomalaisille hyvin tutuksi yleisradion ja myöhemmin Uuden Suomen Pariisiin kirjeenvaihtajana.

Hän on ollut paitsi aktiivinen journalisti, myös kirjailija ja esseisti, kirjallisuuskriitikko ja ”kulttuurilähettiläs” suomalais-ranskalaisessa kulttuurivaihdossa.

Hän on ollut herkkä uusien kirjallisten virtausten ja vaativienkin kirjailijoiden ymmärtäjä ja tehnyt esseistiikallaan ja käännöksillään Suomessa tunnetuksi modernia ranska-

laista kirjallisuutta - aikanaan Simone de Beauvoiria, mutta myös modernia ranskalaista romaanikirjallisuutta ja lyriikkaa esimerkiksi teoksellaan ”Sanat, että tietäisimme” (1973). Hän on esitellyt monia nykyranskalaisia kirjailijoita suomalaisille jo ennen kuin nämä ovat saaneet merkittävän aseman oman maansa kirjallisessa traditiossa. Toisaalta hän on tehnyt tunnetuksi suomalaisten kirjailijoiden, mm. Mika Waltarin, Veijo Meren ja Paavo Haavikon, tuotantoa ja tasoittanut Suomen kirjallisuuden ja suomalaisen kulttuurin tietä Ranskassa. Hänen erinomainen asiantuntemuksensa ja elegantti, charmikas ja iloinen olemuksensa ovat avanneet hänelle ja samalla suomalaiselle kulttuurille tärkeitä ovia Ranskassa.

Omaelämäkerrallisissa teoksissaan, viimeksi lapsuuttaan ja nuoruuttaan tilittävässä persoonallisessa kirjassaan ”Kaikki tuo, jota ikäväksi kutsut” (1998) hän on välittänyt elävän kuvan kahden kulttuurin kohtaamisesta.

Mirja Bolgár on toiminut pitkään monilla sektoreilla auttamassa ja tukemassa suomalaisia kustantajia, Suomen valtion virallisia edustajia, Suomen Kirjallisuuden Tiedotuskeskusta ja Suomen Ranskan Instituuttia. ◆

TARMO KUNNAS

Lahden Ranskalais-Suomalainen Yhdistys ry 60 vuotta

Yhdistyksemme olemassaolosta on joitain merkintöjä jo vuodelta 1949, mutta koska varsinainen toiminta näkyy vasta rekisteröimisensä vuonna 1952, niin olemme pitäneet tuota vuotta aina juhlimisen perusteena. Sodan jälkeinen Lahti oli saanut paljon uutta verta Karjalasta, liikeyritysten lisäksi erikoisesti Viipurista Diakonissalaitoksen ja Musiikkiopiston, vilkkaita uusia lahtelaisia, jotka kaipasivat yhdessäoloa ja niin perustettiin useita uusia yhdistyksiä ja niiden joukkoon kuului Ranskalais-Suomalainen Yhdistyskin.

Niinpä 28.4.2012 juhlimme yhdistyksemme keskeytymätöntä 60-vuotista toimintaa. Pääsihteerimme Liisa Peaken avustuksella saatiin juhlapäivä soviteltua keväλλιittokokouksen päiväksi ja niin liittokokous pidettiin Lahden Sibeliustalolla siellä ensin syödyn lounaan jälkeen. Lopuksi kierrettiin taloa ennen kuin siirryttiin tutustumaan Lahteen laajemminkin. Tarjous katsoa kaupunkia Suurmäen näkötorjasta ei ottanut tulta. Ei tainnut olla urheiluharrastajia, mutta Kaupunginmuseon Jugendnäyttelyssä meitä jo oli koko joukko.

Kaupungintalon aurinkoisella pihamaalla odottelimme ensin hetken suurlähetteläs ja rouva Eric Lebédelin saapumista ja kiipesimme sitten joukolla portaat Eliel Saarisen piirtämään, kauniisti restauroituun taloon, jossa kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Ilkka Viljanen otti meidät vastaan.

Lyhyt siirtyminen päivälliselle ravintola Roux'hun ja niin alkoi varsinainen juhla. Me lahtelaiset olimme varanneet ohjelmaksi historiikkia ja

Liittokokousväkeä Lahden kaupungintalolla 28.4.2012.

Puheenjohtaja Anja Paananen toivotti juhlavieraat tervetulleiksi.

musiikkia, jota esittivat Sinfonia Lahden muusikot viulisti Laura Kokko ja alttoviulisti Anu Airas. Heitä meille oli suositellut orkesterimme alttoviulistina jo parin vuoden ajan toiminut ranskalainen Rémi Moingeon, joka ei yhteensattumien vuoksi päässyt kuitenkaan itse esiintymään.

Yhdistyksemme haluaa kiittää kaikkia meitä juhlassamme tai postin

välityksellä muistaneita yhdistyksiä siitä, että te teitte meille todellisen juhlan. Kirjoja on luettu, kortteja tavailtu ja juomia maisteltu niin kirjailloissa kuin petankin jälkeenkin. Ja muistettu teitä. Kiitos vielä kerran.

Tästä on yhdistyksemme taas hyvä jatkaa. ♦

ANJA PAANANEN, PUHEENJOHTAJA

Kurkistuksia Rovaniemen Cerclen toimintaan

Emilie Beaudon väitöskirjansa kanssa. Kuva Risto Jalkanen

Samuel Berthod soittaa 20 asteen pakkasessa. Kuva Risto Jalkanen.

Vuosi 2012 alkoi kirjeenvaihdolla pariisilaisen klarinetistin ja säveltäjän Samuel Berthodin kanssa. Samuel tuli helmikuussa Rovaniemelle säveltämään ja kuvaamaan teostaan, joka kantaesitettiin kesällä Raumalla. Täällä Samuel piti menestyksekkään jazz- ja klezmer-konsertin paikallisten muusikoiden kanssa. Samuelin sivuilta pääsee katsomaan hänen Mozart-soittoaan lumoavan kauniissa tykkymetsässä!

Jokin aika sitten yhdistyksemme sai nauttia ainutlaatuisesta esitelmästä, kun ranskalainen jäätikkötutkija Emilie Beaudon kertoi työmatkastaan Etelämantereelle. Olimme aivan myytyjä! Kuka meistä pärjäisi jäätikkötutkijana? Nyt syyskuussa oli Emilien väitöstilaisuus Arktikumissa.

Kirjallisessa illassa Arto Paasilinnan teosten kääntäjä Anne Colin du Terrail kertoi työskentelystään. Meille suomalaisille voi olla yllättävää huomata, kuinka moni ranskalainen turisti on lukenut Jäniksen vuosi-kirjan. Kristiina Haatajan kokoama kirjaluetelo auttaa meitä ranskalaisen nykykirjallisuuden pariin.

Lapin yliopiston vaihto-opiskelijoiden pitämistä kotiseutu-esittelyistä mieleen on erityisesti jäänyt kertomus Brestistä. Sen sota-aikainen historia koskettaa rovaniemeläisiä, jotka tunnemme Lapin sodan tuhot. Rannan eläinpuistoonkin tutustuimme ranskaksi, sillä ryhmämme sai tiiviin selostuksen Lionel-oppaalta.

Frankofonia toteutuu cerclen toiminnassa kuin itseksensä, sillä

esitelmöitsijöitä on ollut monesta maasta ja monelta mantereelta.

Lapin eksotiikka kiehtoo: Muutama aika sitten avitin miestä, joka kaiken omaisuuden myytyään päätti pyöräillä maailman ympäri viidessä vuodessa. Oli syksy ja hän oli menossa kohti pohjoista. – Nuori ranskatarr saattaa haluta tietää lähimmän iglun sijainnin.

– Olen avantouinut ranskalaisessa radio-ohjelmassa, joka antoi pariskunnalle kimmokkeen vierailta Rovaniemellä! – Kulttuurivaihtoa tämäkin. ♦

.....
MARJA JALKANEN
CERCLE FRANCO-FINLANDAIS
DE ROVANIEMI

YTERI POUR TOUS!

Mâcon-Pori yhdistyksen henkilö Daniel Vacheressen aloitteesta vammaisuutta käsittelevään Prin-temps duHandicap – tapahtumaan toivottiin vierailevaa asiantuntijaa Suomesta ja Porista. Toukokuussa 2012 matkustin vuorokauden mittaiselle vierailulle Mâconin kaupunkiin. Vierailupäivä alkoi paikallisen AMI (Association des malades et invalides) yhdistyksen esittelyllä, joka on vuosien mittaan laajentunut yleiseksi eri vammaisryhmien osallistavuutta ja tasa-arvoa edistäväksi tahoksi.

Seuraavana vuorossa oli lounas-tapaaminen Clunyn kylässä, jossa esittelin Kaikkien Yteri – hankkeen toimintaideaa Mâcon-Pori yhdistyksen väelle. Kylävierailun aikana myös tutustuimme Clunyn historiaan ja sen 1000 vuotta vanhaan arkkitehtuuriin.

Iltapäivällä tutustuimme paikalliseen päivätoimintaa järjestävään La Buissonnière (association culturelle pour les seniors) yhdistykseen. Yhdistys tarjoaa arkipäivien aikana kulttuuripalveluita maalauskurssista kielikursseihin sekä järjestää kulttuurimatkoja paikallisille asukkaille.

Illalla osallistuin paikallisen vanhempainyhdistyksen tapaamiseen Association FCPE:ssa (Café des Parents), jossa keskustelun polttavia aiheita olivat tukea tarvitsevien lasten kouluun sijoittaminen, terminologian käyttö, asenteet vammaisuudesta ja esteettömyydestä. Käytin puheenvuoron Suomen erityiskasvatuksen tilanteesta, lähikouluajattelusta ja inklusiosta. Lisäksi esittelin Kaikkien Yteri – hankkeen taustafilosofiaa tasavertaisuudesta, inklusiivisesta toiminnan organisoinnista sekä tapahtumien organisoinnista. Esitys herätti kiinnostusta mm. rahoituksen

Pori-Macon yhdistyksen aktiiveja sekä Kati Karinharju.

osalta sekä asennekasvatuksen ja arvojen eteenpäin viemisestä palveluntuottajille ja yrityksille. Myös oppilaitosyhteistyö ja oppilaitoksen asema aluekehittäjänä oli uusi asia ja sai kiinnostusta osakseen.

Päivän viimeinen tapaaminen oli ravintola Restaurant La Petite Grosnassa (l'ESAT d'Hurigny / Mr. Vadelago), joka työllistää paikallisia aikuisia kehitysvammaisia ja mielen-terveyskuntoutujia. Illan puheenaihe oli tukea tarvitsevien aikuisten työllistyminen. Esittelin tilaisuudessa työ-keskus- ja päivätoimintaa Porissa sekä tukea tarvitsevien työllistymisestä julkisiin työpaikkoihin. Toin esiin myös Satakunnan ammattikorkeakoulun merkityksen aluevaikuttajana mm. tutkimus- ja kehittämishankkeiden myötä sekä kerroin käynnissä olevasta Satakunnan ammattikorkeakoulun TyöMieli – hankkeesta. Puheenvuoro herätti keskustelua paikallisen yhdistyksen mahdollisesta yhteistyöstä Mâconin alueen ammatillisten oppilaitosten kanssa.

Tapahtumarikas vuorokausi alkoi vaihtua seuraavaan. Onneksi illan päätteeksi ehdin vaihtaa kuulumisia

Clunyn kaupunkikuvaa.

isäntäparin kanssa sekä nauttia iltapalaksi ranskalaista kermaleivosta.

Kokonaisuudessaan vierailu Mâconissa oli työntäyteinen, mutta samalla erittäin lämminhenkinen ja innovatiivinen. Erityisesti Mâcon-Pori seuran ystävälliset ja aktiiviset jäsenet Janine Legate, Annie Jault, Daniel Vacheresse, Danièle Jault ja Catherine Boutard huolehtivat vieraanvaraisuudesta ja päivän yleisestä sujuvuudesta. Vaikka yhteinen kieli välillä puutuikin, se tärkein tekijä, huumorintaju, meiltä kaikilta löytyi!

Suurkiitos Mâcon-Pori yhdistykselle, perhe Richardille ja Pertti Ratsulalle mahdollisuudesta päästä edustamaan Suomea, Poria ja Kaikkien Yteri – hanketta, merci beaucoup! ♦

KATI KARINHARJU

PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ

KAIKKIIEN YTERI/YTERI FOR ALL –ESTEETTÖMYSPROJEKTI

PORI

Le château de Bonga

Lovisa

Le Cercle franco-finlandais d'Helsinki et la Fédération des associations franco-finlandaises ont organisé une sortie de printemps à Lovisa.

Que visiter à Lovisa? L'église, ouverte seulement quelques heures de temps en temps ou à la demande? les vieilles maisons en bois au bord de l'eau dans la ville ancienne? Oui, mais encore le château de Bonga. Un château? Oui c'est comme cela que l'on appelle cette imposante demeure.

"C'est un couple de Pietarsaari qui l'a fait construire au début du X^xème siècle. L'architecte venu d'Helsinki, Th. Hjelt a dessiné les plans originaux dans les années 20. L'édifice de style art nouveau avec ses tours de toits rouges a été modifié selon les dessins de l'architecte Hilding Ekelund qui voulait en faire "un château" de granit suivant le néoclassicisme et le fonctionnalisme italiens.

En 1998, les artistes Riitta Nelimarkka et Jaakko Seeck sont devenus les propriétaires de ce château qui, au fil du temps, a été rénové en respectant les dessins originaux.

L'atelier de l'artiste Nelimarkka s'y trouve. Les salles de la partie sud ont été aménagées en musée d'art et galeries, ouvertes au public. Environ deux cents oeuvres de Riitta Nelimarkka des 30 dernières années y sont exposées: dessins, aquarelles, oeuvres d'art graphique, collages, reliefs en laine et en lin, tapisseries, peintures, livres d'art et de poésie, photos et films d'animations."

D'après le site de l'artiste

(www.nelimarkka.com/bonga_ra.html)

Le nom donné au château "Bonga" proviendrait d'un diminutif du nom d'un des propriétaires d'origine russe.

Environ quarante participants ont découvert la richesse de l'exposition qui les a étonnés par ses couleurs vives pleines de joie de vivre. L'artiste nous a accueillis chaleureusement et a commenté pour nous ses oeuvres. Nous avons été impressionnés de la diversité des talents de madame Nellimarkka et personne n'a résisté à l'achat d'esquisses, de collages ou de livres illustrés de sa main.

Une nouveauté est attendue: la sortie de la version française du livre illustré des Sept Frères qui suivra de peu la sortie du film d'animation sur la même histoire.

Voilà une agréable journée passée en bonne compagnie, agrémentée d'un déjeuner dans le restaurant qui se trouve en face du château de Bonga et une promenade digestive dans la ville avant de reprendre le chemin de la capitale. ♦

UNE PARTICIPANTE RECONNAISSANTE

CLAUDE ANTILA

LE 21 AVRIL 2012

Pour de plus amples informations, veuillez consulter le site en français de l'artiste:

www.nelimarkka.com/etusivu_ra.html

et la vidéo présentant le musée:

<http://bonga.fi/>

Helene Schjerfbeck à l'honneur à l'Ateneum

Helene Schjerfbeck, 1890-luvun alku / i början av 1890-talet / in the early 1890s. Valokuvaaja tuntematon / Okänd fotograf / Photographer unknown.

La grande rétrospective consacrée à Helene Schjerfbeck au Musée des Beaux-Arts de l'Ateneum jusqu'au 14 octobre fut sans conteste l'exposition à ne pas manquer en cette année 2012. Cette rétrospective célébrant le 150ème anniversaire de la naissance de Schjerfbeck est à ce jour la plus importante jamais organisée et on ne pouvait imaginer meilleur lieu que l'Ateneum qui en effet possède la plus grande collection au monde de l'artiste. Cette exposition a évidemment présenté les œuvres les plus emblématiques de Schjerfbeck mais également le travail des artistes qui

l'ont inspiré, notamment le maître espagnol du XVIe siècle El Greco.

Extrêmement précoce, Schjerfbeck commence ses études artistiques dès l'âge de 11 ans, à la Société des beaux-arts de Finlande en 1873, puis à l'Académie privée d'Adolf von Becker. Grâce à une bourse, Schjerfbeck se rend à Paris en 1880, voyageant également en Italie et en Angleterre, comme nombre de jeunes artistes de sa génération. Du haut de ses 18 ans, elle désire devenir une artiste appliquée à illustrer l'histoire patriotique de la Finlande. Schjerfbeck réalise en 1880 un tableau historique très abouti, son célèbre *Soldat blessé*. Grâce à cette toile jugée comme une réussite, Schjerfbeck est alors considérée comme un des nouveaux espoirs de la peinture finlandaise. Néanmoins, elle s'initie lors de ses études en France au naturalisme et au plein-airisme et abandonne par la suite la peinture historique.

A Paris, Schjerfbeck étudie tout d'abord à l'atelier de Madame Trélat de Vigny, puis à l'Académie Colarossi, avant de revenir en Finlande en 1882. Elle revient dans la capitale française en 1884 où elle loue une modeste chambre sous les combles de l'Hôtel d'Angleterre, près du Louvre, en guise d'atelier. Entre 1884 et 1888, elle voyage à plusieurs reprises en France et peint à Paris puis à Pont-Aven en Bretagne, notamment en compagnie de son amie la peintre Maria Wiik. Lors de son séjour en

Bretagne elle rencontre un artiste anglais mais leurs fiançailles sont rompues par la famille du jeune homme qui juge l'état de santé de Schjerfbeck trop fragile. Blessée à vie, Schjerfbeck ordonne qu'on brûle toutes les lettres où le nom de son fiancé apparaissait, c'est pour cette raison qu'il reste toujours inconnu de nos jours. Elle ne se maria d'ailleurs jamais. Enfant, elle avait eu la hanche brisée en tombant dans un escalier. Après cet accident, elle avait dû restée alitée de longs mois et c'est ainsi qu'elle avait commencé à dessiner pour passer le temps. Elle évoque d'ailleurs quelques années plus tard cette convalescence forcée et prolongée dans son célèbre tableau : *Le convalescent*.

A ses débuts, l'œuvre de Schjerfbeck n'est pas réellement comprise et acceptée en Finlande, la forte influence du naturalisme et du plein-airisme reçue en France a d'abord déçu dans son pays natal. Jugée trop avant-gardiste, Schjerfbeck ne reçoit aucune récompense, son audace étant d'autant moins admise qu'elle se trouver être une femme. Son désormais célèbre tableau *Procession funéraire à Pont-Aven*, pourtant exposé au célèbre Salon des Artistes Français en 1884, ne reçoit pas un bon accueil en Finlande, comme la plupart de ses œuvres réalisées à cette période.

Les séjours de Schjerfbeck en France s'achèvent au début des années 1890, l'artiste étant obligée de

Helene Schjerfbeck: *Nainen ja lapsi* (n./ca 1887) | *Kvinna med barn* | *Woman with a Child* öljy / olja / oil yksityiskokoelma / privatsamling / private collection Maalaus, jonka päälle taiteilija oli ommellut Raaseporin maisema -teoksen kankaan.

retourner en Finlande vu son état de santé fragile et ses difficultés financières. Pour gagner sa vie, Schjerfbeck occupe donc en 1894 un poste de professeur à la Société des beaux-arts à Helsinki. Elle ne retournera jamais en France. En 1902, elle démissionne de son poste de professeur pour cause de maladie et emménage à Hyvinkää. Schjerfbeck y travaille pendant quinze ans, pratiquement sans bouger, tout en lisant les revues d'art internationales. C'est durant cette période que l'artiste développe la peinture qui l'a rendu célèbre, un

style beaucoup plus moderne et synthétique. Après la mort de sa mère en 1923, elle emménage à Tammissaari en 1925, les années suivantes voient sa notoriété grandir et ses expositions se multiplier. Lorsque la Guerre de Continuation éclate, Schjerfbeck part s'installer en Suède. Elle y passe alors ses dernières années jusqu'à sa mort en 1946, période où atteinte d'un cancer elle peint ses plus saisissants autoportraits.

Cette rétrospective a su donner l'opportunité unique d'embrasser l'ensemble de l'œuvre de Schjer-

fbeck qui est on ne peut plus riche et foisonnante, et qui reste sans nul doute l'une des plus originales de l'art finlandais. Les visiteurs ont également eu la possibilité de se replonger dans la vie de l'artiste grâce au catalogue raisonné publié dans le cadre de l'exposition et disponible en finnois, suédois et anglais. Une œuvre de cette ampleur et une carrière de plus de 70 ans méritaient bien tous ces honneurs. ◆

.....
GWENAËLLE BAUVOIS, 2012

Polku ranskalaisen taiteen ja suomalaisen todellisuuden välissä

Varsinais-Suomessa Mynämäellä koettiin syyskuussa jotain sellaista, mitä ei ilman EU:n kyläbankkeita olisi voinut kuvitellakaan. Pieni Asemansseudun kyläyhdistys solmi yhteistyösopimuksen kahden ranskalaisen toimijan kanssa: Scènes Obliques pienestä Les Adrets'in kylästä Grenoblen seudulla ja La chambre d'eau Le Favril -nimisestä kylästä Nord-Pas-de-Calaisissa.

Ryhmät kohtasivat toisensa ensimmäisen kerran hyisen kylmänä viikonloppuna Mynämäellä. Elämys oli puhutteleva puolin ja toisin. Kun pieni kyläyhdistys sai kuulla hankkeen toisten osapuolien olevan ammattitaiteilijoita, oli heidän ensimmäinen ajatuksensa ”ei meil ny mittä tairēt tääl o tarjota”. Mutta viikonlopputapahtumaksi rakennettu Taidepolku Bonjour kertoi uskomattomasta luovuudesta, me-hengestä ja haastoi ammattilaisetkin uusiin elämyksiin.

Mynämäelle oli myönnetty hankerahaa luontopolun rakentamiseen Rauas- ja Linnavuorten maisemiin. Ranskalaisille jo pelkkä suomalainen metsä tarjosi elämyksiä joka aistille, mutta nyt siellä oli vihkiäisten kunniaksi lisäksi mm. runonlausuntaa, näytelmiä, läänintaiteilija Leena Kellan performanssi ja neulegraafitein koristeltu silta.

Hankkeessa on kyse vuorovai-
kutuksesta, joten ranskalaiset toivat mukanaan omaa taidettaan. Niistä puhuttelevampia olivat François Veyrunesin moderni tanssiesitys omenapuiden katveessa (http://www.youtube.com/watch?v=wSVMUf_BzVU&feature=youtu.be) ja varastohalliin pystytetty ”elokuvat-
atteri”, jossa Benoît Ménéboo ja Williams They esittivät mm. kirjailija Antoine Choplainin teksteihin tekemiään lyhytelokuvia ([\[www.youtube.com/watch?v=wSVMUf_BzVU&feature=youtu.be\]\(http://www.youtube.com/watch?v=wSVMUf_BzVU&feature=youtu.be\)\). Choplain on yksi hankkeen moottoreista ja ainoa 16-henkisestä ranskalaisryhmästä, joka oli aiemmin vierailut Suomessa. Hän luennoi Asemansseudun koululla kirjailijan roolista faktan ja fiktion välillä. Hänen romaaniensa lähtökohdat ovat usein matkoilla koetuissa elämyksissä. Olisi ihme, jollei tämä vierailu herättäisi hänessä kipinän uuteen kirjaan!](http://</p></div><div data-bbox=)

Puolin ja toisin tarjottujen taide-elämysten lisäksi viikonloppu täyttyi yhdessäolosta ja tutustumisesta Suomeen ja suomalaisiin. Mynämäkeläiset hurmasivat ranskalaiset rehellisellä suomalaisella pitoruoalla, joka koostui pääosin lähituotteista. Vieraat maistoivat ennakkoluulottomasti kaikkea ja kehuivat vilpittömästi ruoan laatua ja autenttisuutta (poikkeuksen taisi tehdä markkinoilla myyty grillimakkara...).

Yhdeksi vierailun teemaksi nousi ehdottomasti sauna. Kun pimeänä iltana saunottiin seurakunnan leirikeskuksessa, vieraat luulivat tulkin tehneen virheen, kun heille kerrottiin, että saunasta mennään sitten uimaan Itämereen. Kaikki olivat kuitenkin jälkikäteen kokemuksesta ihastuksissaan. Saunan läsnäolo suomalaisessa arjessa häkellytti ranskalaisia. Jos suurta hämmennystä herätti seurakunnan

Tanssivorkshop.

ylläpitämä sauna ja ajatus papista löylyssä, niin seurue rämähti nauruun, kun Mynämäen kirjastonhoitaja esitteli heille kirjaston saunan. Hänen selityksensä siitä, että kiinteistö oli aiemmin ollut pankki, ei yhtään selvittänyt tilannetta ranskalaisille.

Ohjelmaa täynnä ollut viikonloppu jätti jälkensä niin hankkeen ranskalaisiin kuin suomalaisiin osapuoliin, ja seuraavaksi suomalaiset saavat kokea Le sentier d'art à la française ensi keväänä. Vanhempainyhdistyksen myyjäisistä ostetut kansakouluai-
kaiset opetustaulut ja saaristolaisleivän valmistukseen tarvittavat kaljamaltaat tuliaisinaan ranskalaiset lähtivät kotiin ja vanhoivat palaavansa ”dans ce pays qui littéralement se situe entre la réalité et la fiction?”. ♦

VIIKONLOPUN TULKKINA TOIMINUT ANU SALMINEN

<http://scenes.obliques.free.fr/>
<http://www.lachambredeau.com/>
<http://mynamaenasemansentu.fi/index.php/taidepolku-bonjour/>
<http://www.vakka.fi/uintinen.phtml?id=4431>

Taidetta polulla.

Vår resa till Paris

Lovisa Gymnasiums franska studerande i Paris.

Mellan den 19 och den 23 april besökte Lovisa Gymnasiums franska studerande Paris, modets, caféernas och romantikens stad. Det vi såg och lärde oss var unikt och resan kommer att stanna länge i våra minnen.

Vår grupp bestod av 12 elever och 2 lärare. Det första intrycket av Paris var ett enormt virrvarr av människor. Människor var man än tittade. Allra värst var det i tåget, när vi åkte från flygfältet *Charles de Gaulle* till vårt lilla hotell. Man kan lungt säga att det var svårt att andas, så mycket folk trängdes i vagnen! Därför var första intrycket kanske lite kaotiskt... men uppfattningen skulle ändras så fort vi steg av tåget.

Hotellet där vi stannade 4 nätter var *Auriane Porte de Versailles*, ett charmigt, tre stjärnigt hotell i närheten av *Porte de Versailles* utställningen. Det var alltid lika skönt att kunna återvända till hotellet och kasta sig på sängen efter en lång dag fylld av

sevärdheter och långa promenader. I hotellet kunde vi dessutom börja varje morgon på ett typiskt franskt sätt, nämligen med *bagnettes* och *croissants*. *Délicieux!* Ett gott morgonmål gjorde att också dom regniga dagarna fick en bra start. I april är vädret i Paris nämligen helt oförutsägbart! När vi till exempel stod vid Eiffeltornets fot, var det varmt och alla hade solglasögonen på näsan, men när vi kom fram till den högsta våningen regnade det och någon blixst syntes till och med i fjärran. Vädret kunde faktiskt ändra sig på tio minuter! Därför var det bäst att alltid ha med sig ett litet *parapluie* i väskan.

Eiffeltornet var den första sevärdheten vi besökte. Alla har sett bilder

på Eiffeltornet, men inget kan förbereda en inför den första synen. Med sina 324 meter är Eiffeltornet, också kallad "La dame de fer" (Järndamen), verkligen majestätisk. Skulle vi våga oss upp till den högsta våningen? Ja, det skulle vi självklart göra. Om du känner dig i riktigt god kondition så kan du ta 1665 trappsteg upp till andra våningen, men vår grupp föredrog hissen. Den magiska utsikten från tornet över Paris är förtrollande och den långa väntan i kön lönade sig absolut.

Efter Eiffeltornet gick vi till Paris mest kända gata, *Champs Elysées*. Den är nästan två kilometer lång och löper från *Place de la Concorde* till *Triumfbågen* vid *Place Charles-de-Gaulle*. På

Champs-Élysées finns det caféer, restauranger, biografier, dyra butiker och nattklubbar och den beskrivs som den vackraste avenyn i världen. Gatan är storslagen, speciellt på natten, men mycket shoppande blev det inte där, eftersom det stog på butikernas namnskyltar Chanel, Dior, Louis Vuitton, Cartier, Hugo Boss och så vidare. Paris är modets mecka. Här finns både lyxiga varuhus, medeldyra märken och en uppsjö av prisvärd och fantastisk vintage.

Louvre stod näst på listan. Le Louvre är det mest besökta muséet i världen med några av dom mest välkända konstverken av alla: Mona Lisa, Venus från Milo, Nike från Samothrake... Tavlans av Mona Lisa var en liten besvikelse eftersom hon var mycket mindre än vad vi hade förväntat oss, men däremot såg vi andra konstverk som var helt fantastiska. Inträdet till muséet är dessutom kostnadsfritt på fredagar för dom som är under 26.

Nöjda och glada återvände vi till hotellet med värkande ben av den långa promenaden. Nästa dag skulle vi besöka Sacré-Coeur, en romersk katolsk kyrka som ligger på den högsta kullen i Paris, Montmartre kullen. Kyrkan var imponerande, men det som fängade mest vår uppmärksamhet var alla gatukonstnärer som fanns i området. Ljudet av gitarrer, violiner, dragspel och sång blandades i luften och konstnärer satt och ritade porträtt på turisterna som gick förbi. I området finns dessutom den berömda nattklubben Moulin Rouge, där cancan dansen slog igenom på 1880-talet.

Paris är en enormt stor stad där folk ständigt har bråttom, trängs in i bussar och tunnelbanor, där varje gata har butiker, kaféer och restauranger, där solen lyser och det regnar samma dag, där man ser

glada och ledsna ansikten, men mest av allt - där man ser människor från världens alla hörn. Därför kan man höra alla möjliga språk när man sitter i tunnelbanan: franska, engelska, japanska, kinesiska, rumänska, svenska, spanska, ryska, arabiska, ja - till och med finska. Några gatuförsäljare talade till och med Swahili med oss och lovade att vi skulle finna "den verkliga afrikanska kärleken" om vi köpte deras armband!

Om det finns ett ord som ska beskriva Paris bäst, så är det romantiskt. Till och med tunnelbanan, Le Métro, är romantiskt snygg. Och visst var det romantiskt att se ett lyckligt par gifta sig framför Eiffeltornet! Vi avslutade därför vår korta resa på ett ganska romantiskt sätt: på kvällen steg vi ombord på en *Bateaux Mouches*, en båt som tog oss på en timmes tur på floden Seine, som löper genom hela Paris. Från båten kunde vi en sista gång betrakta *Cathédrale Notre-Dame de Paris*, där Ringaren från Notre-Dame håller hus, och alla andra vackra broar och byggnader som finns längs floden. Båten rörde sig lungt framåt och vi kunde länge beundra hur Paris lyste på natten. I något skede började det regna igen. Det passade ganska bra som farväl och enligt Woody Allen gäller ju:

"Paris est la plus belle sous la pluie..."

Med sin speciella charm kan Paris inte jämföras med någon annan stad i världen. Resan var helt enkelt underbar och de flesta av oss skulle ha velat stanna lite längre. ◆

.....
CAROLINE WENDELIN

Vilho Kallioinen *in memoriam*

*Yliopistonlehtori Vilho Väinämö Kallioinen
syntyi Karinaisissa 6.6.1932 ja
kuoli 13.6.2012 Raumalla.*

*Hän tuli ylioppilaaksi 1951 ja
valmistui fil. kandidaatiksi 1958.*

*Lehtori Vilho Kallioinen ja
lehtori Sabine Kraenker.*

Hän toimi Pariisin INALCON (itäisten kielten korkeakoulun) suomen kielen lehtorina 1958-65, Helsingin yliopiston fonetiikan assistenttina 1961-62, Jyväskylän yliopiston (silloisen kasvatustieteellisen korkeakoulun) fonetiikan lehtorina 1965-66 ja sen jälkeen Helsingin yliopiston ranskan kielen lehtorina 1966-95. Vuosina 1969-70 hän oli Kööpenhaminan yliopiston vierailevana suomen kielen lehtorina.

Kallioisen erikoisala oli fonetiikka. Hän julkaisi 1950-70-luvuilla runsaasti tutkimuksia Virittäjässä (mm. ”Suomen kysymyslauseen intonaatiosta”, 1968) ja muissa kielitieteellisissä sarjoissa (mainittakoon kongressiesitel-

mä Turussa 1972 ranskan fonetiikan opetuksesta suomenkielisille, Turun yliopiston julkaisuja B 127). Yksin tai muiden kanssa kirjoitettuja oppikirjoja ovat ”Suomen kielen harjoituksia ulkomaalaisille” (suomeksi ja englanniksi) sekä hänen aloitteestaan aikaansaatu monipuolinen johdatus ranskan kielen yliopisto-opintoihin. Hän osoitti laajaa mielenkiintoa kielitieteeseen ja pohti erilaisia kielen ilmiöitä erityisesti ranskan kielessä, jonka hän hallitsi poikkeuksellisen hyvin. Hänet tunnettiin vaativana mutta kannustavana ja arvostettuna opettajana, jolla oli erinomaiset pedagogiset kyvyt.

Kallioinen oli Pariisin Ranska-Suomi -yhdistyksen johtokunnan jäsen 1958-65 ja Ranskan Mustan Tähtien ritarikunnan upseeri. Hän oli myös Helsingin Suomi-Ranska -yhdistyksen hallituksen jäsen 1967-69 ja 1971-80.

Vilho Kallioinen ilmoitti harrastukseksi kansanmusiikin. Lisäksi hän harrasti aktiivisesti maalausta ja piirustusta, osallistui Helsingin yliopiston Piirustuslaitoksen kursseille ja näyttelyihin ja keskusteli mielellään kuvaamataiteista. ◆

.....
OLLI VÄLIKANGAS
JUHANI HÄRMÄ

Annikki Suni *in memoriam*

1941-2012

Moninkertaisesti palkittu kirjallisuuden suomentaja **Annikki Suni** kuoli vaikeaan sairauteen 29. heinäkuuta 2012 Helsingissä. Hän oli 70-vuotias, syntynyt 8. elokuuta 1941 Lappeenrannassa.

Suni kuului sukupolveen, jonka uutteruuden ja ammattitaidon ansiosta kääntäminen on nykyisin oikea ammatti, ei enää kirjallisten piirien sivutyö tai harrastus.

Suni valmistui filosofian kandidaatiksi 1967. Jälkeenpäin hän muisteli kiitollisena opettajaansa professori Irma Rantavaaraa, jonka Marcel Proustin teoksia käsittelevät luennot tekivät hänestä intohimoisen Proustin lukijan. Osaltaan ne ohjasivat hänet suomentajan uralle.

Suni työskenteli Yleisradiossa kääntäjänä ja myöhemmin 1966-83 fimitoimittajana. Hänen vastuullaan

oli ulkomaisten lasten- ja nuortenojelmien hankkiminen molemmille tv-kanaville ja koulutelevisiolle. Työ oli kiintoisaa, koska Itä-Euroopan lastenelokuva ja ohjelmatarjonta oli korkeatasoista ja monipuolista.

Hän toimi kirjallisuuden suomentajana vuodesta 1971. Hän käänsi saksasta, espanjasta, italiasta ja englannista, mutta pääasiallinen työkieli oli ranska. Hän suomensi ranskasta noin sata kaunokirjallista teosta. Töiden lista on yhtä pitkä kuin vaikuttavakin. J.M.G. Le Clézion, Tahar Ben Jellounin ja Simone de Beauvoirin teokset olivat hänelle erityisen mieluisia.

Hänen ehkä virtuoosimaisin suomennoksensa oli 2007 julkaistu Kadonnutta aikaa etsimässä -teossarjan päätösosa *Jälleenlöydetty aika*. Hänen viimeiseksi suomennokseksi jäi

tänä vuonna ilmestynyt Andrei Makinen *Ikuisen rakkauden kosketuksia*.

Suni teki merkittävän työn myös eläinsuojelun saralla. Hän pelasti kissoja kurjista oloista. Hänen omassa kodissaan hiiviskeli aina kissa tai pari kirjapinojen lomassa.

Sunille myönnettiin muun muassa Pro Finlandia -mitali 2003, valtion kääntäjäpalkinto 1983 ja Mikael Agricola -palkinto 1985 ja 2008.

Sunilla oli paljon ystäviä. Hän oli Proustia lainataksemme ”hyväsydäminen ja hellä ja säteili viehättävää suloa”. (Suom. Annikki Suni) ◆

.....
ANNA-MAIJA VIITANEN

JAANA NIKULA

Kirjoittajat ovat Anneli Sunin ystäviä ja kollegoja.

Lähde: Helsingin Sanomat

Auni Montonen-Koeberlé *in memoriam*

16.1.1956–15.4.2012

Keskuuteemme tuli iso lovi kun ystävämme Auni nukkui pois yllättäen keväisenä sunnuntaiamuna kotonaan Normandiassa. Mikään ei viitannut Aunin lähdön olevan näin pian ja eleettömästi. Juuri kun elämän ”rappiotilalla” piti alkaa kukoistaa ja rauhoittua, katkesikin elämän virta. Oma talo oli vastikään rakennettu huolella Bernardin kanssa. Omat harrastukset ja yhteinen aika saivat vihdoin sijaa pariskunnan elämässä, jossa kiihkein työelämän vaihe oli vastikään jäänyt taakse. Auni kuitenkin tomerana ja taitavana käsityöihmisenä perusti vielä viime vuonna

oman yrityksensä Atelier d’Auni opeteltuaan uuden ammatin entisen toimensa tilalle.

Auni oli jäljittelemätön ja aito. Vuosikymmenten ajan hän jaksoi puhkua intoa milloin minkin asian eteen. Hän teki uskomattoman paljon vapaaehtoistyötä Ranskan Suomi-seurassa, johon hän kuului heti Ranskaan saavuttuaan vuonna 1981. Hän ei jäänyt huomaamattomaksi, eikä juuri mikään jäänyt häneltä huomaamatta. Aunilla oli mojovan lutjakka kielenkäyttö, ja hänellä riitti hyvää tahtoa, erityisesti yhteisiin asioihin.

Aunin lähtö panee miettimään, kuinka elämä ja sen jokainen päivä on lahja. Terveyttä voi vaalia, mutta se voi silti pettää. Kullan arvoisia ovatkin ne yhteiset hetket, jotka voimme läheistemme kanssa viettää. Aunin puoliso Bernard Koeberlé jäi yksin taipaleelle kesken yhteisen matkan. Auni haudattiin kotimaan multiin Anttolaan.

Me haluamme osoittaa uskolliselle ystävällemme Bernard Koeberlélle Ranskan Suomi-seuran johtokunnan ja seuran jäsenten puolesta kaiken tukemme ja lämpimän osanottomme sanattomaan suruun. ◆

**MUISTOA KUNNIOITTAEN
RANSKAN SUOMI-SEURA**

Auni Koeberlé oli tärkeä yhdyshenkilö liiton ja Ranskan Suomi-Seuran (Pariisi) välillä. Hänen ollessaan puheenjohtaja järjestettiin v. 2008 suuri yhdistysten välinen tapaaminen Suomi-instituutissa. Siihen asti hyvin erillään toimineet Ranskan Suomi-yhdistykset ottivat mallia liiton jäsenyhdistystoiminnasta ja siitä lähtien niillä on ollut yhteisiä tapahtumia ja kontaktit sryliiin ovat säilyneet. Pariisilaistunut Auni oli myös vuosikaudet liiton henkilöjäsen.

Auni hoiti myös esimerkiksi suhteita Suomen instituuttiin, jonka kirjanpitäjänä hän toimi 1990-luvulla. Viimeisin näyttö Aunin tarmokkuudesta saatiin instituutin 20-vuotisjuhlien aikaan syksyllä 2010, jolloin Auni organisoivat satapäiselle juhlayleisölle perinteiset Suomiherkut suoraan Suomesta omia vaivojaan ja ajokilometrejä säästämättä. Aunin persoonassa ilmentyi myös esimerkiksi ulkosuomalaisen selviytymistarina: kieltä taitamattoman savolaistytön muutto Ranskaan 1980-luvulla, ranskalainen avioliitto ja suku, työelämän haasteet ja lopuksi oman yrityksen perustaminen. Kaikkeen Auni sopeutui kadehdittavan sutjakkaasti ja turhia valittamatta. Aunia jäivät kaipaamaan myös monet ystävät Suomessa.

Jeanne d'Arcin Ranska. Muistoja jäsenmatkalta 2012.

Syyskuun ensimmäisellä viikolla ryhmä Ranskan-ystäviä suuntasi kohti itäistä Ranskaa. Matka kulki Saksan Trierin ja Luxembourgin kautta ensimmäiseen pysähdyspaikkaan Metztiin, jossa viivytettiin pari yötä. Seuraava kohde oli shampanjnan pääkaupunki ja Ranskan kuninkaiden perinteikäs kruunauskaupunki Reims. Matkan viimeisin kohde oli Lorrainen herttuoiden kaupunki Nancy, joka tunnetaan keskiaikaisesta arkkitehtuuristaan, mutta myös Art Nouveau-tyylin (Jugendin ja kansallisromantiikan ranskalaisen vastineen) keskuspaikkana. Maaseutretkellä vierailtiin Jeanne d'Arcin syntymäkodissa Domrémy-la-Pucellessä ja kuningas Stanislasin linnassa Lunévillessä. Matkan erityisasiantuntijana toimi prof. Tarmo Kunnas.

Ryhmäkuva matkalaisista Unescon suojeleman dominikaaniluostarin St.Rémyyn käytävällä Reimsissä. Kuva Seppo Laine.

Puistonäkymiä Trieristä. Kuva Elina Saarikivi.

Matkan päätösillallinen nautittiin Art Nouveau-arkkitehtuurin helmessä, Excelsior Floor –ravintolassa Nancyssä. Kuva Seppo Laine.

Metzin Pompidou-keskus. Kuva Elina Saarikivi.

Jeanne d'Arcin syntymäkotona Domrémy-la-Pucellessä. Kuva Elina Saarikivi.

Kuningas Stanislasin linna pikku Versailles Lunévillessä. Kuva Elina Saarikivi.

Suomalaisten suhde luontoon teki vaikutuksen

- Muistan ikuisesti talvisen viikonlopun, kun vierailin ensimmäisen kerran suomalaisella kesämökillä Pohjanmaalla. Ulkona paukkui keskitalven pakkaset ja kun astuimme sisään mökkiin kylmyys iski vasten kasvoja. Kaikki paikat olivat jäähuurun peitossa. Huonekalut, kattilat ja kipot kiilsivät jäisyttään. Olin aivan kauhuissani touhusta, muistelee **Natalie Aubret, 33.**

Ensijärkytyksen jälkeen mökkeilykokemuksesta tuli lähes täydellinen, kun taivaalle ilmestyivät revontulet kuin tilauksesta.

- Kun saimme mökin lämpimäksi, muuttui kaikki kauniimmaksi. Revontulitanssin ja kaukaisuuteen kantautuvan hiljaisuuden vallitessa, istuimme takkatulen loimussa ja joimme lämmintä, kertoo mökkeilyä rakastava Natalie.

Ranskan vuoristokaupungista Aurillacista kotoisin olevan Natalien mielestä suomalaisten luontoon suhtautumisessa on jotain ainutlaatuista ja sanoin kuvailemattoman aitoa.

- Suomalaiset selviytyvät luonnossa, kuin alkukantaiset ihmiset.

Metsästys, kalastus ja marjojen poiminta kuuluu monen suomalaisen harrastuksiin. Siinä on jotain hyvin aitoa läsnä, etkä törmää samaan Ranskassa, kuvailee Natalie.

Natalien mukaan luontotematikkaan liittyy monia omalaatuisia piirteitä. Suomi on teknologia maa ja kuitenkin luonto on suomalaisille erittäin tärkeä elementti. Suomen vuodenaikojen vaihtelua säätelee enemmän valo, kuin lämpö. Ranskassa taas vuodenaikoja sävyttää lämpötilanvaihtelu ei niinkään valonvaihtelu.

- Valo merkitsee suomalaisille paljon. Suhde esimerkiksi kynttilöiden ja lumen tuomaan valoon on ainutlaatuista, kuvailee Natalie.

Yhdeksän vuotta Suomessa asunut nuori nainen kertoo, että hän tuntee itsensä tänä päivänä hyvin suomalaiseksi.

- Huomaan ranskalaisuuteni lähinnä tilanteessa, kun olen valitsemassa hedelmiä kaupan tuoreosastolla. Katselen, tunnustelen ja haistelen valitsemani hedelmän tarkkaan, sillä Ranskassa hedelmät ovat tietysti tuo-

reita ja korkealaatuisia, koska maa on hedelmänviljelysaluetta ja vain paras kelpaa, Natalie kertoo.

Natalien mielestä Suomi ja Ranska ovat monella tapaa hyvin kaukana toisistaan. Yksi iso eroavuus on sosiaalisessa käyttäytymisessä.

- Perussuomalainen ei lähesty tuntemattomia helposti. Minulle se on luontaista. Toisaalta huomaa, että olen itsekin näiden vuosien saatossa ikään kuin jäykistynyt, olen tarkempi, sillä oma reviiiri on erilainen kuin ranskalaisilla. Suomalaiset tapaavat kätellä ja se on tarttunut myös minun käyttökseeni. Kun sitten menen Ranskaan huomaa kätteleväni tilanteissa, jossa ranskalainen vaihtaa poskisuudelmia. Luulen, että moni tuolloin ajattelee, että mikäs tuu luule olevansa, kun se noin virallisesti kättelee, nauraa Natalie.

Käytöstavat ovat myös ranskalaisille hyvin tärkeitä. Ovet aukaistaan ja jos vahingossa tönäisee kanssaihmistä kadulla, pyydetään herkästi anteeksi. Hän kertoo törmänneensä Helsingissä asuessaan, siihen, että hyvillä käytöstavoilla ei välttämättä ole niin merkitystä.

- Suomessa arvostan erityisesti sitä, että työelämässä voit esittää vapaasti mielipiteitä, eikä täällä ole niin hierarkkista työkulttuuria kuin Ranskassa. Johtajat ja alan opiskelijat istuvat samassa pöydässä ja keskustelevat tasavertaisesti. Suomalaisessa luonteenlaadussa suoruus on ihailtavaa. Täällä ei tarvitse miettiä, että mitäköhän tuo nyt mahtoi tarkoittaa, kun taas Ranskassa jo kieli on niin krumeluuria, että usein joutuu pohtimaan mistä olikaan kyse, Natalie selvittää.

Ensikosketuksen Natalie sai Suomeen, vietettyään vaihtovuoden 2000 Helsingissä.

- Tietysti sitten vuoden aikana kävi niin, että rakastuin suomalaisen mieheen ja sillä tiellä olen edelleen, nauraa Natalie.

Kulttuurikoordinaattorina ja muusikkona toimivan Natalien tulevaisuuden haaveissa on saada tehdä Suomen ja Ranskan välistä kulttuurityötä.

- Suomalaiset kyllä tuntevat hyvin Ranskaa ja osaavat kieltä, mutta samaa ei voi sanoa ranskalaisten Suomi-tuntemuksesta. Tietysti EU:n myötä Suomi on päässyt enemmän myös ranskalaisten tietoisuuteen.

Natalie tunnustaa, että hänenkin Suomi-tietoutensa rajoittui ennen maahan tuloa historian tunnilta muistamaansa tietoon Karjalan menetyksestä

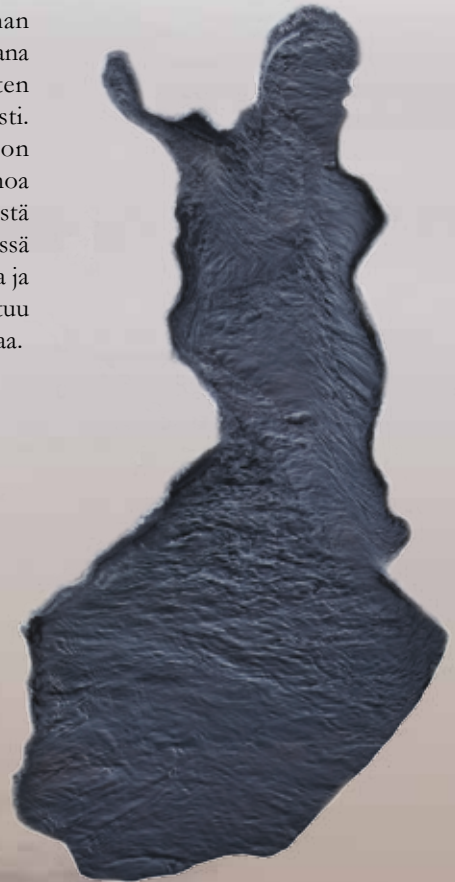
- Suomen kieli on tavattoman kaunis. Suoritin vaihtovuoden aikana suomenkielen perusteet, muuten olen opiskellut kielen itsenäisesti. Kaunein suomen kielen sana on Sahrimi ja minun on vaikea sanoa rakastan, mutta ei samoista syistä kuin suomalaisten. Suomen kielessä a lausutaan hyvin syvältä kurkusta ja rakastan sanan kohdalla se tuntuu erityisen hankalalta, Natalie nauraa.

Jos Natalie voisi tuoda Ranskasta jotain Suomeen, niin hän toisi ranskalaisten humanismin arvostamisen.

- Ranskalainen seurustelukulttuuri, johon liittyy nautiskeleva yhdessäolo on jotain jota kaipaamaan Suomessa. Suomessa moni vain suorittaa elämää, kertoo Natalie huomanneensa.

Paljon on muuttunut siitä, kun nuori vaihto-oppilas käveleskeli Helsingin kaduilla ja ihmetteli, miksi kukaan ei tahdo huomata häntä. Ihmiset katsoivat kävellessään kengänkärkiään, ei niinkään nuoren naisen olemusta. ♦

.....
MARIA PÖYSKÖ

Éditions du Cygne
4, rue Vulpian
75013 Paris
Fax : 01 55 43 83 92
editionsducygne@club-internet.fr
www.editionsducygne.com

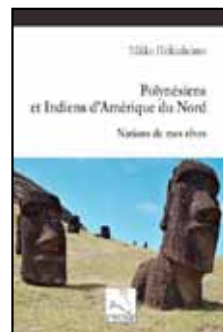
VIENT DE PARAÎTRE

Polynésiens et Indiens d'Amérique du Nord Nations de mes rêves

de **Mikko HEIKINHEIMO**

306 pages + 8 planches couleur
au format 14 x 21 cm broché

ISBN : 978-2-84924-279-7 - 26,00 euros

L'ouvrage conduit le lecteur vers le lointain triangle que forme la Polynésie (l'île de Pâques, la Polynésie française et la Nouvelle-Zélande) ainsi que sur les champs de bataille des Indiens de l'Amérique du Nord, leurs lieux sacrés et leurs réserves. Nous pouvons imaginer les plages de Tahiti bordées de palmiers, les énigmatiques statues de l'île de Pâques, les Maori de Nouvelle-Zélande hauts en couleurs et les Indiens, qui sont si beaux et parfois cruels.

Le livre relate au-delà du superficiel l'histoire des Polynésiens et des Indiens. Il décrit leurs coutumes, religions et la vie quotidienne. L'auteur a étudié pendant plusieurs années différentes sources, visité des musées spécialisés, voyagé en Polynésie et en Amérique du Nord pour discuter avec des experts et des représentants des nations autochtones. Les idées qui les concernent sont souvent erronées. Et la vérité se révèle encore bien plus intéressante et passionnante que nos rêves.

Prises par l'auteur, les photos complètent un texte qui raconte les tribulations, souvent similaires, de ces Nations. Il analyse leur évolution et envisage leur avenir. C'est la première fois que ces Nations sont évoquées ensemble dans un même livre. Aucune n'a encore été décolonisée, à la différence des peuples de l'Afrique et de l'Asie.

L'auteur, Mikko HEIKINHEIMO, est un écrivain franco-finlandais, ancien diplomate et journaliste. Il s'agit de son deuxième livre. Il a déjà été publié en Finlande.

Le premier ouvrage de l'auteur Mémoires d'Europe, a obtenu le Prix européen de l'ADELF (Association des écrivains de langue française). Le livre a été également publié en roumain, en anglais et en finnois.

DISPONIBLE CHEZ VOTRE LIBRAIRE ou directement auprès de l'éditeur

Je commande exemplaire(s) de « **Polynésiens et Indiens d'Amérique du Nord** »
(Prix public TTC : 26,00 € ; port et emballage forfaitaire : 3,00 € pour la France et 5,00 € pour l'UE et la Suisse)

Veuillez trouver ci-joint mon règlement par chèque encaissable sur banque française
(à l'ordre des éditions du Cygne) de €

Nom :

Adresse :

(à renvoyer aux Éditions du Cygne - 4, rue Vulpian - 75013 Paris)

00003 Vastauslähetyt

Tunnus 5015991

**SUOMI-RANSKA
YHDISTYSTEN LIITTO**

sryl@suomi-ranska.com http://www.suomi-ranska.com

tél. 358-9-561 1411

Ramante 4, 00350 Helsinki, Finlande

SUOMI-RANSKA YHDISTYSTEN LIITTO
FINLAND-FRANKRIKE FÖRENINGARNAS FÖRBUND
FÉDÉRATION DES ASSOCIATIONS FRANCO-FINLANDAISES

- LEIKKAA IRTI, TAITA JA NIITTAÄ SEKÄ POSTITA, POSTIMAKSU ON MAKSETTU. -

Haluan liittyä
Suomi-Ranska yhdistysten liiton henkilöjäseneksi

Nimi	Henkilötunnus
Lähiosoite	Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin	Matkapuhelin
Sähköpostiosoite	
Jäsenmaksuni on (merkitse rasti oikeaan vaihtoehtoon):	
☐ 30 eur/vuosi, ns. ”normaalijäsen”	
☐ 20 eur/vuosi, koska olen liiton jäsenyhdistyksen jäsen eli ns. ”päällekkäisjäsen”	
☐ 13 eur/vuosi, koska olen opiskelija tai koululainen	
Haluan tietoa liiton toiminnasta sähköpostitse: kyllä ☐ ei ☐	
Liiton henkilöjäseneksi voi myös liittyä osoitteessa: www.suomi-ranska.com . Jäsenet Huom! Mikäli haluat tietoa liiton toiminnasta sähköpostitse, lähetä osoitteesi; sryl@suomi-ranska.com .	

omistamis ei ole kyllä kouri-
ttä (ainakin valitsemalla tulon suo-
nista, mutta huomattavasti) ja
osa niistä vuosina matkusta-
vissa, vain katoa ihmekseen
jokseen äärettömä voima.

